

OBSAH

PREDSLOV	11
POUŽITÉ ZNAČKY	13

1. ZMLUVNÁ POKUTA

1.1. Všeobecne k zmluvnej pokute

Právna úprava zmluvnej pokuty	15
Charakter záväzku z dohody o zmluvnej pokute	15
Charakter zmluvnej pokuty, príslušenstvo pohľadávky	17
Charakter zmluvnej pokuty, príslušenstvo pohľadávky	17
Funkcie zmluvnej pokuty	17
Funkcie zmluvnej pokuty	17
Porušenie zmluvnej povinnosti	18
Neplatnosť dojednania o zmluvnej pokute	19
Nemožnosť sankcionovania odstúpenia od zmluvy zmluvnou pokutou, komparácia zmluvnej pokuty a odstupného	19
Nemožnosť sankcionovania odstúpenia od zmluvy o budúcej zmluve zmluvnou pokutou	21
Odstúpenie od zmluvy a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty	22
Odstúpenie od zmluvy a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty	23
Akcesorická povaha zmluvnej pokuty, neplatnosť dojednania o zmluvnej pokute	24
Postúpenie pohľadávky zabezpečenej zmluvnou pokutou	25
Zavinené porušenie povinnosti povinným subjektom	26
Zavinené porušenie povinnosti povinným subjektom	26
Charakter zmluvnej pokuty v obchodných záväzkových vzťahoch, omeškanie so splnením povinnosti	27
Počiatočná a dodatočná nemožnosť plnenia a ich vplyv na povinnosť zaplatiť dojednanú zmluvnú pokutu	28
Vplyv následnej nemožnosti plnenia na vzniknuté právo na jednorazovú zmluvnú pokutu	28
Premlčanie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty určenej percentom z dlžnej sumy za každý deň omeškania	28
Premlčanie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty určenej percentom z dlžnej sumy za každý deň omeškania	29
Premlčanie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty určenej percentom z dlžnej sumy za každý deň omeškania	31
Vznik práva na zmluvnú pokutu pri omeškaní veriteľa	34
Sankcionovanie omeškania dlžníka úrokmi z omeškania aj zmluvnou pokutou	36

1.2. Forma a obsah dojednania o zmluvnej pokute

Forma dojednania o zmluvnej pokute	37
Forma a náležitosti dojednania o zmluvnej pokute	37
Spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty	37
Náležitosti dojednania o zmluvnej pokute	38
Závazok zaplatiť zmluvnú pokutu v jednostrannom právnom úkone	40
Spôsob dojednania výšky zmluvnej pokuty v percentách z dlžnej sumy za dohodnutú dobu omeškania	40
Spôsob dojednania výšky zmluvnej pokuty, premenlivosť východiskových veličín	42
Dojednanie rozpätia výšky zmluvnej pokuty	43
Dojednanie zmluvnej pokuty v obchodných záväzkových vzťahoch na princípe zavinenia; zavinené porušenie povinnosti subdodávateľom	44
Dojednanie zmluvnej pokuty v zmluve o budúcej zmluve vo forme nevrátenia zloženého preddavku	47
Označenie dohody o zmluvnej pokute	47
Pojem „penále“	47
Označenie dohody o zmluvnej pokute, pojem „penále“	48
Označenie dohody o zmluvnej pokute, pojem „zmluvné penále“	49
Odstránenie neurčitosti dojednania o zmluvnej pokute súdom	49
Zabezpečenie záväzku zmluvnou pokutou v dohode o vypořádání bezpodielového spoluvlastníctva	51
Dojednanie zmluvnej pokuty pred 31. decembrom 1991	54

1.3. Primeranosť výšky zmluvnej pokuty

1.3.1. Moderačné oprávnenie súdu

Primeranosť zmluvnej pokuty, princíp ochrany zmluvnej strany, ktorá plní svoje záväzky	55
Použitie moderačného oprávnenia	55
Charakter rozhodnutia súdu podľa § 301 OBZ, započítanie práva na zmluvnú pokutu	58
Posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty, požiadavka „vyváženosti zmluvy“	59
Posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty	59
Posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty	60
Posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty	60
Posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty	60
Posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k iným obchodným vzťahom	61

Posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty dojednanej vo forme určitej sadzby za určenú časovú jednotku	61
Moderačné oprávnenie súdu a zmluvná voľnosť	62
Rozhodnutie súdu o použití moderačného oprávnenia	65
Nevyužitie práva na odstúpenie od zmluvy ako dôvod zníženia výšky zmluvnej pokuty	66
Primeranosť zmluvnej pokuty (jedna päťdesiatina z hodnoty zabezpečovaného záväzku)	70
Moderačné oprávnenie súdu	71
1.3.2. Dobré mravy a zásady poctivého obchodného styku	
Hranice zmluvnej slobody	72
Posúdenie zmluvnej voľnosti vyjadrenej v určitom právnom úkone podľa § 39 OZ	75
Súlاد dojednania o zmluvnej pokute s dobrými mravmi	75
Korektív dobrých mravov, šikanózný výkon práva	77
Korektív zásadami poctivého obchodného styku	79
Korektív zásadami poctivého obchodného styku	80
Dojednanie zmluvnej pokuty pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti iba jednou zmluvnou stranou	80
Dobré mravy	81
Rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi	82
Výška zmluvnej pokuty ako rozhodujúce hľadisko pri posudzovaní platnosti dojednania o zmluvnej pokute	83
Posúdenie súladu dojednania o zmluvnej pokute vo výške 0,33 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania s dobrými mravmi	83
Posúdenie súladu dojednania o zmluvnej pokute vo výške 1 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania s dobrými mravmi	85
Posúdenie súladu dojednania o zmluvnej pokute vo výške 2 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania s dobrými mravmi	85
Uplatnenie si časti dojednanej zmluvnej pokuty v prípade zmluvnej pokuty dojednanej v neprimeranej výške	87
Posudzovanie súladu dojednania o zmluvných úrokoch a zmluvnej pokute s dobrými mravmi, zmluvná pokuta vo výške 0,5 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania	88
Rozpor dojednanej zmluvnej pokuty vo výške 3 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania s dobrými mravmi	92

2. RUČENIE

2.1. Všeobecne k ručeniu

Vzťah právnej úpravy ručenia v Občianskom zákonníku a Obchodnom zákonníku	94
Žaloba veriteľa proti dlžníkovi a ručiteľovi	94

Konanie o splnenie dlhu medzi veriteľom a ručiteľom a prekážka začatej veci	95
Výrok rozsudku o splnenie povinnosti dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi	95
Výrok rozsudku o splnenie povinnosti dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, charakter ručiteľského záväzku	97
Uvedenie ručiteľa do omylu dlžníkom	98
Platnosť ručiteľského záväzku a vedomosť ručiteľa o povinnostiach vyplývajúcich z ručiteľského záväzku	98
Odporovanie právnym úkonom ručiteľa	99
2.2. Ručenie v občianskom práve	
Platnosť ručiteľského vyhlásenia jedného z manželov	99
Neplatnosť ručiteľskej a záložnej zmluvy uzavretej jedným z manželov, premlčanie práva na vyslovenie neplatnosti	102
Platnosť ručiteľského vyhlásenia jedného z manželov	103
Vplyv smrti dlžníka na ručiteľský záväzok	104
Posúdenie nároku ručiteľa voči dlžníkovi podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení	105
Zánik záložného práva uhradením pohľadávky ručiteľom	106
Uplatnenie práva veriteľa voči ručiteľovi a plynutie premlčacej doby pokiaľ ide o právo veriteľa voči dlžníkovi	106
2.3. Ručenie v obchodnom práve	
Náležitosti ručiteľského vyhlásenia, odstúpenie od zmluvy	106
Určitosť ručiteľského vyhlásenia, záväzok uhradiť „všetky finančné záväzky dlžníka“ z konkrétnej zmluvy	108
Vplyv zriadenia záložného práva na platnosť ručiteľskej listiny	108
Obmedzenie ručiteľského záväzku len na jedného veriteľa	110
Výzva dlžníkovi na splnenie záväzku obsiahnutá v žalobe	111
Predpoklady vzniku práva veriteľa domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa	111
Vznik nového nároku ručiteľa na náhradu plnenia poskytnutého veriteľovi	112
Zákonná cesia veriteľových práv na ručiteľa	112
Premlčanie práva veriteľa voči ručiteľovi	114
Prevzatie ručiteľského záväzku štatutárnym orgánom obce nad výšku hodnoty majetkových práv schválenú obecným zastupiteľstvom	114
Smrť dlžníka a zánik ručiteľského záväzku	115
Zabezpečenie pohľadávky viacerými spôsobmi	119
Vplyv zmeny splatnosti dlhu na obsah ručiteľského záväzku	121
Podpis na ručiteľskej listine	123

3. ZÁLOŽNÁ ZMLUVA

Funkcie záložného práva	125
Komparácia ručenia a záložného práva	125
Zabezpečenie pohľadávky záložným právom aj ručením	125
Zriadenie a vznik záložného práva k nehnuteľnostiam	126
Zriadenie záložného práva na spoluvlastnícky podiel	126
Identifikácia zabezpečenej pohľadávky	126
Náležitosti zmluvy o zriadení záložného práva k pohľadávke, ktorá vznikne v budúcnosti	127
Uspokojenie pohľadávky veriteľa zo zálohu záložcu, ktorý nie je totožný s osobou dlžníka	127
Zabezpečenie nároku žalobcu záložným právom a dôvody na nariadenie predbežného opatrenia	129
Zabezpečenie nároku žalobcu záložným právom a dôvody na nariadenie predbežného opatrenia	129
Neplatnosť ručiteľskej a záložnej zmluvy uzavretej jedným z manželov, premlčanie práva na vyslovenie neplatnosti	130
Zánik záložného práva uhradením pohľadávky ručiteľom	131
Právne postavenie oprávnených zo záložného práva, výkon záložného práva	132
Komparácia zmluvného a exekučného záložného práva	138
Zánik záložného práva v prípade, ak dôjde k zániku právnickej osoby, ktorá je dlžníkom zo zabezpečenej pohľadávky a nemá postavenie záložného dlžníka	139
Vplyv zániku právnickej osoby bez právneho nástupcu na záložné právo	140
Platnosť záložnej zmluvy, naliehavý právny záujem pri žalobe o určenie neplatnosti záložnej zmluvy	142
Odstúpenie od úverovej zmluvy a záväzkov zo záložnej zmluvy	143
Odstúpenie od úverovej zmluvy a záväzkov zo záložnej zmluvy	143
Premlčanie záložného práva	145
Vznik záložného práva k hnutelným veciam podľa § 672 OZ	145
Obmedzenie rozsahu exekúcie, zvýšená právna ochrana záložného veriteľa vo vzťahu k uplatneniu práva na exekučné konanie na veci zaťažené zálohom	146

4. ZÁDRŽNÉ PRÁVO

Podmienky vzniku zádržného práva	154
Protiprávne zadržiavanie vecí	156
Výška splatnej peňažnej pohľadávky a vznik zádržného práva	157
Právo na oddelené uspokojenie pohľadávky	158

Funkcie zádržného práva, zmena hľadísk významných pre určenie, ktorej osobe by veriteľ inak bol povinný vec vydať . . .	158
--	-----

5. UZNANIE PRÁVA (DLHU) ZÁVÄZKU

Náležitosti uznania záväzku	161
Identifikácia záväzku v uznaní záväzku	162
Identifikácia záväzku v uznaní záväzku	163
Určitosť záväzku	164
Uznanie len pokiaľ ide o základ záväzku	164
Identifikácia záväzku v uznaní záväzku	164
Náležitosti uznania dlhu	165
Náležitosti uznania viacerých dlhov	166
Náležitosti uznania dlhu	166
Náležitosti uznania dlhu	167
Náležitosti, funkcie a následky uznania dlhu, podpis tretej osoby na uznaní dlhu	168
Výklad obsahu právneho úkonu	169
Prijatie uznania záväzku	171
Vyvrátenie obsahu domnienky o existencii dlhu v čase jeho uznania	171
Náležitosti uznania dlhu	172
Náležitosti uznania dlhu, dohoda o vydaní majetkového podielu . .	172
Nahradenie dôvodu uznaného dlhu	173
Uzavretie zmluvy o pôžičke a uznanie záväzku jedným z manželov .	175
Presun dôkazného bremena na dlžníka	175
Presun dôkazného bremena na dlžníka	175
Presun dôkazného bremena na dlžníka	176
Skutočnosť, ktorej svedčí vyvrátiteľná právna domnienka ako predmet procesného dokazovania	176
Nejasné okolnosti vzniku záväzku	177
Uznanie neexistujúceho záväzku	177
Uznanie neexistujúceho záväzku	177
Čiastočné plnenie záväzku ako uznanie zvyšku záväzku, uplatnenie záväzku na úhradu zmluvnej pokuty, ktorou bolo riadne splnenie uznaného záväzku zabezpečené	178
Čiastočná úhrada faktúry ako uznanie zvyšku záväzku	179
Čiastočná úhrada faktúry ako uznanie zvyšku záväzku	180
Čiastočná úhrada faktúry ako uznanie zvyšku záväzku	181
Zoznam evidovaných faktúr zaslaný dlžníkom ako uznanie záväzku .	183
Nevrátenie faktúr a nevyjadrenie sa k žalobe ako uznanie záväzku .	184
„Inkaso“ z účtu dlžníka ako uznanie záväzku	185
Započítanie a uznanie záväzku	185

Vzájomný návrh a kompenzačná námietka ako uznanie dlhu/záväzku	186
Návrh na započítanie pohľadávok ako uznanie záväzku	186
Žiadosť o akceptáciu splátkového kalendára ako uznanie záväzku . .	188
Dohoda o zmene splatnosti dlhu	188
Okamih vzniku vyvrátiteľnej domnienky o existencii uznaného záväzku	189
Účinky uznania záväzku vo vzťahu upravenom Dohovorom o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave (CMR)	191
Následky uznania premlčaného záväzku	193
Uznanie premlčaného dlhu	193
Určitosť uznávacieho prejavu v zmysle § 110 ods. 1 OZ	194
Uznanie premlčaného dlhu	194
Uznanie práva, ktoré už bolo priznané právoplatným súdnym rozhodnutím	195
Uznanie práva, ktoré už bolo priznané právoplatným súdnym rozhodnutím	196
Uznanie práva, možnosť uplatniť v súdnom konaní námietky týkajúce sa dôvodu alebo výšky nároku veriteľa	196
Uznanie práva, resp. absencia výslovného príslubu zaplatenia dlhu v uznaní dlhu	198
Uznanie práva, resp. absencia výslovného príslubu zaplatenia dlhu v uznaní dlhu	198
Uznanie dlhu a exekučná notárska zápisnica	199
Uznanie záväzku za účinnosti Hospodárskeho zákonníka	202
Uznanie nároku podľa § 153a OSP	204

6. DOHODA O ZRÁŽKACH ZO MZDY A Z INÝCH PRÍJMOV

Výklad § 551 OZ, nesúhlas platiteľa mzdy s dohodou	205
Predbežné opatrenie na nevykonávanie zrážok podľa uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy	207
Zabezpečenie príspevkovej povinnosti dohodou o zrážkach zo mzdy	207

7. ZABEZPEČOVACÍ PREVOD PRÁVA

Charakter zabezpečovacieho prevodu práva	209
Prevod práva k obchodnému podielu	209
Náležitosti zmluvy o zabezpečovacom prevode práva	209

8. ZABEZPEČOVACIE POSTÚPENIE POHĽADÁVKY

Zmluva o zabezpečovacom postúpení pohľadávky	211
--	-----

9. BANKOVÁ ZÁRUKA

Charakter záručnej listiny	212
Podpis dlžníka na záručnej listine	212
Vzťah medzi právnou úpravou bankovej záruky a akreditívu	212
Predpoklady dlžníkovho úpadku a banková záruka	212
Postúpenie pohľadávky z bankovej záruky bez postúpenia zabezpečenej pohľadávky	213
Postúpenie práv z bankovej záruky	215
REGISTER PREDPISOV	217
REGISTER SPISOVÝCH ZNAČIEK	223